

Himmel & Jord

Kyrkblad för Svenska kyrkan Falköping nr 3 2023

*Var med
& sprid ljus*

SÅNGARE SÖKES
TILL ÅRETS STORA
LUCIAKONSERT

FÖRSTA HJÄLPEN VID SORG

Så kan du finnas där för den som sörjer

HITTA VÄGEN VIDARE

Att möta andra i samma situation kan hjälpa den som förlorat sin livskamrat

NYA MÖTESPLATSER

Församlingsträffar med sopplunch och väffelcafé i Kyrkans hus

*”Det är mycket skratt,
blandat med allvaret”*

Carl Källeskog gör sin åttonde
säsong som kyrkogårdsarbetare

EN TID FÖR ATT MINNAS

Allhelgonahelgen rymmer
både tacksamhet, sorg och glädje

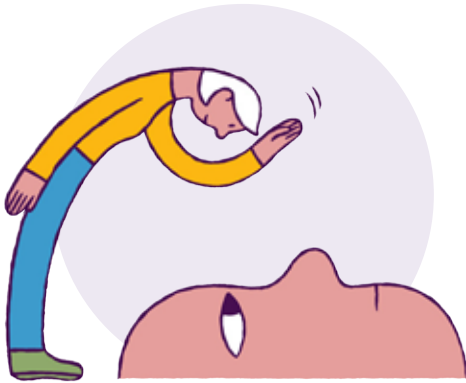
Svenska kyrkan
FALKÖPING

Första hjälpen vid sorg

Konkreta tips som gör det lite lättare att finnas där för någon som sörjer.

Sorg kan inte botas, men genom att dela den kan sorgen göras mer uthärdlig. Tipsen på den här affischen är baserade på Svenska kyrkans långa erfarenhet av att möta och stötta människor i sorg och är bara några av de många saker vi som medmänniskor kan göra för den som sörjer. Underskatta inte det lilla, även en liten insats kan få stor betydelse. Vill du ha mer stöd eller någon att prata med är du välkommen till din församling. Du hittar kontaktuppgifter och fler konkreta tips på svenskakyrkan.se/forstahjalpenvidsorg

Ta ansvar för kontakten

Viktigast av allt är kanske att vi inte lägger ansvaret för kontakten på den sörjande. Vi kan undvika att säga "Ring mig om det är något, jag finns här" eftersom risken är stor att den sörjande inte orkar vara den som hör av sig. Då är det bättre om vi säger "Jag ringer dig på tisdag igen, svara om du orkar". Ibland får vi inget svar och det är helt okej, den sörjande orkar inte alltid svara, men då kan vi ringa tillbaka, igen och igen.

Bryt tystnaden

Många känner att det är svårt att höra av sig till en medmänniska som sörjer. Vad ska jag säga? Tänk om det bara blir tyst eller om personen börjar gråta? Men det viktiga är inte vad vi säger utan att vi bryter tystnaden. Och ibland är ett sms en bättre lösning än ett telefonsamtal eftersom det kan vara lättare att både skicka och svara på.

Ge utrymme

Ofta är det många som sörjer en människa samtidigt, där alla har haft sin egen relation och historia med den som dött. Det är viktigt att vi låter den närmast sörjande vara i fokus och undviker att ta över med våra egna minnen och känslor. Vi måste komma ihåg att låta den sörjandes känslor, oavsett vilka de är, vara de som gäller. Våra tankar och berättelser är såklart också viktiga – men inte viktigast.

Ta initiativ

Det är bra om vi som stöttar kan vara den som föreslår en helt vardaglig aktivitet. Bjud på fika, kolla på en film eller ta en promenad i all sin enkelhet. Många som sörjer längtar efter en paus i sorgen och lite vanligt liv. Tänk på att den vi bjuder in kanske tackar nej och att det är helt okej, det viktiga är att vi frågar – och att vi vågar fråga igen.

Visa närvaro

Många av oss är rädda för att tränga sig på och det slutar ofta med att vi inte hör av oss alls. Kanske tänker vi att den sörjande behöver vara ifred eller att man ska vänta lite med att höra av sig tills "det värsta gått över". Det är viktigt att vi tydligt visar att vi finns där så att den sörjande inte känner sig isolerad, utanför eller ignorerad.

Ha tålamod

Varje sörjande har sin egen sorgprocess, vilket vi behöver ha förståelse för och tålamod med. Det kan finnas en risk att vi försöker trösta bort sorgen eller visar frustration över att den håller i sig. Sorg har inget bäst-före-datum och det finns ingen normal eller onormalt lång tid som det tar att sörja. Vissa saker behöver helt enkelt berättas om och om igen, så låt din medmänniska älta det som har hänt, det kan vara en viktig del i att förstå och bearbeta sorgen.

”Tillsammans för fred, rättvisa och försoning”. Det är Svenska kyrkan Falköpings vision som genomsyrar allt arbete.

När Jesus vandrade på jorden berättade han om Guds villkorlösa kärlek till människorna. Han visade också hur han vill att vi lever och hur vi är mot varandra och skapelsen – och sprider Guds kärlek vidare. Det är grunden för allt vårt arbete och vi försöker göra det i både ord och handling.

Vi bjuder in till gudstjänst varje vecka, reflekterar över Bibelns texter, ber och sjunger, precis som människor gjort här i Falköping i mer än 1000 år.

I Falköpings pastorat finns mötesplatser för människor i alla åldrar. Här finns plats för både lek, körsång, teologisk fördjupning och andlig vägledning.

Kyrkans sociala arbete, diakonin, präglar hela kyrkans arbete. Svenska kyrkan Falköping ger stöd till människor i fysisk, psykisk och andlig nöd.

Pastoratet förvaltar också ett levande kulturarv i form av 16 vackra kyrkor, de äldsta från tidig medeltid.

Pastoratet i siffror:

5 församlingar, 16 kyrkor, 20 kyrkogårdar, 77 anställda, 226 ideella medarbetare och knappt 12 000 medlemmar.

Himmel & Jord är Svenska kyrkan Falköpings tidning om tro och liv som delas ut gratis till alla hushåll i pastoratet fyra gånger per år.

Ansvarig utgivare:

Jonas Hagström, kyrkoherde

Redaktion:

Sebastian Streith och
Catarina Tidström

Omslagsbild:

Carl Källeskog
Foto: Sebastian Streith

Tryck:

Skaraborgs Offset, Skövde

Kontakt:

Adress: Falköpings pastorat,
Storgatan 11 B, 521 43 Falköping
Telefon: 0515-77 63 00.
E-post: falkopings.pastorat@svenskakyrkan.se
Webb: svenskakyrkan.se/falkoping
Facebook: facebook.com/svenskakyrkanfalkoping

INNEHÅLL NR 3 2023

4 PORTRÄTTET

Carl Källeskog trivs på på jobbet som kyrkogårdsarbetare.

6 ALLHELGONATID

Välkommen till kyrkor och kyrkogårdar under allhelgonahelgen.

8 ATT LEVA VIDARE

Att möta andra i samma situation kan hjälpa den som förlorat sin livskamrat.

11 PÅ GÅNG I HÖST

Nyheter, mötesplatser och evenemang under höstterminen.

14 KALENDARIUM

Gudstjänster och musik under perioden oktober till december.

16 SISTA ORDET

Kyrkoherde Jonas Hagström ger oss ord på vägen.

A man in a dark t-shirt and pants is raking leaves on a gravel path in a cemetery. The background shows a rural landscape with fields, trees, and a church spire under a cloudy sky. Several gravestones are visible in the foreground and middle ground.

Vårdar den sista viloplatsen

Carl Källeskog arbetar sin åttonde säsong på kyrkogårdarna i pastoratet. Han trivs med sitt arbete i det fria och med att få möta människor i både glädje och sorg.

– Det är trivsamt och väldigt varierande att jobba på kyrkogården, det är inte bara att klippa gräs och gräva gravar. Vi får ta hand om människors sista viloplats och det har jag stor respekt för, säger Carl.

Jag träffar honom i Slötagården, där vi båda har vår arbetsplats. Han är en av de totalt 18 säsongsanställda kyrkogårdsarbetarna hos Svenska kyrkan Falköping. Tillsammans med tio helårsanställda kollegor tar de hand om 19 kyrkogårdar och flera andra grönytor runt om i pastoratet. Och de har kul på jobbet.

– Jag har härliga kollegor och det är mycket skratt blandat med allvaret. Det är viktigt, för då längtar man till jobbet varje dag, säger Carl.

Han berättar att det är ett socialt arbete att vara kyrkogårdsarbetare. Han får ofta hjälpa besökare med olika saker, prata en stund eller svara på frågor. Har han inte svaret själv så ser han alltid till att det finns någon annan som kan hjälpa. Carl sätter stort värde på dessa möten och lyser upp han när berättar om alla människor han får träffa, både kollegor och besökare på kyrkogården.

– Ja, vill man jobba ute i friska luften, träffa människor och ha stor variation, så kan jag verkligen rekommendera att jobba på kyrkogården, säger Carl och ler stort.

Jag undrar om det finns något tillfälle då han blivit särskilt berörd av sitt arbete.

– Ja, första gången jag skulle vara med

och gräva en grav, då blev det jobbigt. Jag fick gå undan en stund. Men jag har lärt mig att hantera det och nu känns det bara fint att få vara med och göra i ordning för den sista vilan, säger han.

Jag frågar Carl hur det kom sig att han började arbeta kyrkogården.

– Jag gick jordbrukslinjen på Sötåsens gymnasium, men fick problem med allergi. I stället för att vara i djurstallet fick jag då följa med dem som gick trädgård och park. När jag senare skulle göra praktik, 2012, hamnade jag hos Marcus Ärlig här i Slöta. Det var så det började och jag fastnade för att arbeta på kyrkogården.

Carl lärde sig mycket av Marcus under praktiken och under den tid han fick möjlighet att sommarjobba på kyrkogården. 2016 fick han frågan om han ville bli säsongsanställd och tackade ja utan att tveka. Nu är han inne på sin åttonde säsong och han har inte ångrat sitt beslut.

SOM LITEN FANNS Carl med i kyrkans verksamhet. Han berättar att han hade väldigt roligt som junior i Slötagården, tillsammans med ledarna Sara Strömberg och Reidun Karsåker. Detsamma gäller konfirmationstiden i Mössebergs kyrka med prästen Pontus Johansson som ledare.

– Det är tider jag minns med glädje. Jag blev mobbad som ung och fick byta skola. Det betydde mycket att ha en plats

CARL KÄLLESKOG

Ålder: 30 år. Bostad: Slöta

Yrke: Kyrkogårdsarbetare

att komma till där man alltid kände sig välkommen.

En arbetssäsong på kyrkogården avslutas alltid vid allhelgona. En traditionsfylld helg då kyrkogårdarna fylls av besökare som kommer för att tända ljus på gravarna. Carl finns på plats på Yllestads kyrkogård tillsammans med sina kollegor för att välkomna besökarna och bjuda på kaffe.

– Det är en härlig tradition. Det betyder så mycket att få vara på plats under den helgen. Både för oss som arbetar och för dem vi möter, säger han.

När vi avslutat vår pratstund så kan jag inte sluta le. Carl sprider glädje och visar hur viktigt det är med positiv stämning på arbetsplatsen och i möten med andra. Att göra en god gärning kostar inte mycket och ett leende eller hej kan göra allt för en människa.

Ett vänligt ord kan göra under, det läker hjärtats djupa sår, det är ett ljus i mörka stunder, en hand, som torkar ögats tår. Ett vänligt ord är änglabud, en hälsning ifrån Herren Gud. Sv.Ps 98:1

Text: Birgitta Lindh

Allhelgona – en tid för att minnas

Allhelgona har blivit en av de viktigaste högtiderna under året. Drygt var tredje svensk besöker en kyrkogård under helgen. Med tusentals ljus som glimmar i novembermörkret hedrar vi dem som gått före oss.

Allhelgona är den tid på året då vi tillsammans med människor i Sverige och världen uppmärksammar och minns dem som har lämnat det här livet. Det är en helg då vi påminner oss om att döden finns, och drabbar oss alla. Helgen präglas av att ljusen lyser på våra kyrkogårdar. De lyser upp mörkret och påminner oss om Guds ljus, som räddar oss från döden, som visar oss på förlåtelsens väg och som ger oss ett himmelskt hopp.

Allhelgonahelgen består av två kyrkliga helgdagar: alla helgons dag och alla själars dag. Historiskt har vi skilt mellan att minnas helgonens liv – på alla helgons dag – och att minnas våra närståendes liv – på alla själars dag. Men rent teologiskt är det ingen skillnad: Vi är alla heliga, tack vare Jesus kärlek till oss.

Alla helgons dag firas alltid den lördag som infaller mellan 31 oktober och 6 november. Alla själars dag firas dagen efter alla helgons dag, på söndagen. Då minns och hedrar vi våra döda närstående.

TIDIGT I DEN KRISTNA KYRKAN började man fira helgonen och minnet av martyrer. Helgon var människor som man höll särskilda, heliga. Till martyrer räknas människor som dött för sin tro. Det blev till slut många dagar att fira och det uppstod ett behov av att samla helgonen och martyrerna utan namn till en egen helgondag. För cirka tusen år sedan infördes därför en gemensam dag för alla de helgon som inte kunde få egna dagar i almanackan.

Alla själars dag och alla helgons dag hör ihop:

När vi minns helgonens liv kan vi också få tänka på våra egna närmaste, som har gått före oss. Temat för alla själars dag är ”Vårt eviga hopp”, som ska påminna oss om att sorgen har en guldkant – hoppet om det eviga livet hos Gud.

Sorg har i vårt samhälle ofta blivit en privatsak, något som vi bär i vårt inre men inte pratar så mycket om, särskilt inte efter att den första chocken och smärtan har lagt sig. Men denna söndag visar vi vår sorg på utsidan och denna helg bär vi våra ljus till våra närståendes gravar. Vi får samlas och tacka för dem vi har haft hos oss, samlas och minnas, samlas och trösta varandra.

PRECIS SOM MÅNGA ANDRA församlingar bjuder Svenska kyrkan Falköping in anhöriga till dem som har dött under året till en minnesgudstjänst. Ännu en gång läser vi de dödas namn och tänds ljus. Ännu en gång får vi tänka på hur deras liv blev och ännu en gång ringer klockorna till tacksägelse.

Texterna denna söndag handlar om att trots att döden är ett tydligt slut, så finns det ett hopp som hör ihop med döden. Det hoppet är att vi är födda till något större än ett jordiskt liv, vi är födda till ett himmelskt, evigt liv, en samhörighet med Gud som går bortom det som den här världen kan tillfoga oss.

I allhelgonatid får vi samlas i sorgen, men också i hoppet om att det finns en kraft som är starkare än allt annat, till och med starkare än döden. Den kraften är Guds kärlek.

Text: www.svenskakyrkan.se

OM ALLHELGONA

Allhelgonahelgen består av två kyrkliga helgdagar. **Alla helgons dag** firas alltid den lördag som infaller mellan 31 oktober och 6 november.

Vi minns kyrkans helgon och martyrer. **Alla själars dag** firas dagen efter alla helgons dag, på söndagen. Då minns och hedrar vi våra döda närstående.

SKILLNADEN MELLAN ALLHELGONA OCH HALLOWEEN

Både allhelgonahelgen och halloween uppmärksammar de döda, men det görs på väldigt olika sätt. Halloween firas alltid 31 oktober och består av en enda dag. Firandet har sitt ursprung i förkristen tid, då kelterna uppmärksammade de döda. En del av firandet bestod i att man tände eldar och klädde ut sig för att skrämma onda andar.

Välkommen till kyrkor och kyrkogårdar!

FREDAG 3 NOVEMBER

YLLESTADS KYRKOGRÅRD, KL 14-18

Kyrkogården är bemannad och det finns försäljning av ljus och servering av glögg och pepparkakor.

SLÖTA, KARLEBY, VARTOFTA-ÅSAKA, KÄLVENE, NÄS, VISTORPS, YLLESTADS, MARKA, FRIGGERÅKERS OCH TORBJÖRNTORPS KYRKOR, KL 14-18

Kyrkorna är öppna och bemannade. Servering.

MULARPS, TIARPS, OCH ÅSLE KYRKOR KL 15-18

Kyrkorna är öppna och bemannade. Servering.

LÖRDAG 4 NOVEMBER

S:T OLOFS KYRKOGRÅRD, KL 15-19

Kyrkogården är bemannad och det finns försäljning av ljus och servering av glögg och pepparkakor.

Kl 15-18 Personal finns på plats i kyrkogårds-expeditionen för att svara på frågor.

Kl 15.30 & 17.30 Musik på kyrkogården med Lasse Blomqvist och Dennis Odell.

UPPSTÅNDELSENS KAPELL, KL 16.30

Musik i allhelgonatid med Gustavi stämmor.

Präst Fredrik S. Östblom.

S:T SIGFRIDS KYRKOGRÅRD, 15-19

Kyrkogården är bemannad och det finns försäljning av ljus och servering av glögg och pepparkakor.

LUTTRA KYRKA OCH KYRKOGRÅRD, KL 17-19

Kyrkan är bemannad. Servering av glögg och pepparkakor.

ÖPPNA KYRKOR

DE FLESTA KYRKOR ÄR ÖPPNA KL 8-20 VARJE DAG

Namnen på de församlingsbor som lämnat oss under året finns anslagna i kyrkorna. Välkommen in för att tända ett ljus eller sitta en stund i stillhet. *S:t Olof, Kälvene, Näs och Vistorp har avvikande öppettider. Se hemsidan.*

VÄLKOMMEN TILL GUDSTJÄNST!

SE KALENDARIET PÅ SIDORNA 14-15

Vi samlas till minnesgudstjänster för dem som gått bort under året och tänder ljus för var och en av dem.

PARKERING

KYRKOGRÅRDARNA ÄR AVSPÄRRADE FÖR BILTRAFIK

Även vissa parkeringsplatser är avstängda för att undvika trafikstockning. Se hemsidan för mer information.

Hitta vägen *vidare*

Att förlora sin livskamrat förändrar livet för alltid. Att möta andra som känner igen det man går igenom kan göra sorgen lättare att bära och vara steg på vägen vidare. Därför finns Svenska kyrkans Leva vidare-grupper.

Många tänker nog att de kan förstå och dela vad en människa som förlorat den allra närmaste går igenom. Men egentligen är det nog bara den som själv upplevt det som kan förstå på djupet. Det är det viktigaste med de här grupperna – att föra samman människor med den gemensamma erfarenheten.

Det säger Björn Lundin som är präst och ansvarig för Leva vidare-grupperna hos Svenska kyrkan Falköping. Till sin hjälp har han Elvy Hjalmarsson som har varit med som ideell ledare ändå sedan hon själv deltog i en grupp efter att hon förlorat sin man David för drygt fyra år sedan.

– Jag tyckte att upplägget i gruppen var väldigt bra. Både att få höra om andras upplevelser och att få berätta själv var givande. En sådan här sak drabbar oss väldigt olika. Det är så olika från person till person vad som kan vara ömtåligt och svårt och vad som har upplevts som positivt, säger hon.

EN NY LEVA VIDARE-GRUPP startar varje termin. Alla som förlorat en livskamrat under gångna halvåret bjuds in att delta. Gruppen träffas vid fyra tillfällen och varje träff har ett särskilt tema. Samtalen i gruppen har en tydlig struktur där alla som vill får möjlighet och utrymme att prata. Övriga deltagare får inte avbryta den som talar eller kommentera det som sägs. Det som berättas i gruppen förs inte vidare.

– Det är väldigt viktigt att deltagarna känner att de får utrymme att prata. I andra sammanhang kanske man känner att ”jag kan ju inte hela tiden berätta om min sorg och mina problem, jag kan inte ta så mycket plats”. Men i gruppen är det ju själva syftet. Det är legitimt att både prata och gråta, säger Elvy.

– Men det är lika viktigt att påpeka att man inte måste prata. Om man inte orkar eller vill, kan man också bara få vara tyst och lyssna till de andra. Det finns inga krav.

För att delta behöver man inte heller vara troende kristen. Det förekommer ingen bön, bibelläsning eller predikan när grupperna träffas. Leva vidare-grupperna är en diakonal verksamhet dit alla ska känna sig välkomna, oavsett om man

är troende, tvivlare, sökare eller har en annan livsåskådning.

BJÖRN POÄNGTERAR att det är gemenskapen mellan deltagarna som är det viktigaste med gruppen. Som ledare ansvarar han och Elvy för struktur och upplägg, men det är deltagarnas upplevelser och stöd till varandra som står i centrum.

– Det här är verkligen en självhjälpsgrupp. Det märks inte minst när vi har deltagare i gruppen med väldigt olika upplevelser kring dödsfallet. För vissa har det gått väldigt fort och varit chockartat, medan andra har haft lång tid för förberedelse. Då blir det tydligt att de som haft lite mer tid på sig kan vara ett stort stöd för de andra. Gruppen blir omhändertagande, berättar han.

Elvy nickar och instämmer.

– Jag känner igen det från när jag själv var deltagare. Jag hade levt ensam i många år innan jag träffade David, så för mig var omställningen inte så svår, även om sorgen och saknaden fanns där. Jag kunde ju betala räkningar och sköta bilen och huset. Men för en del människor ramlar ju vardagen ihop när en livskamrat går bort. Allt det praktiska blir för mycket.

ATT MÖTA SÖRJANDE

Ibland kan det vara svårt att veta hur man ska bete sig när en människa drabbats av sorg. Här är Björn och Elvys råd:

Elvy

– Det viktiga är att göra någonting, även om det inte blir så fint formulerat. Ett brev, ett kort, ett telefonsamtal eller att bara säga ”jag vet”. Var inte rädd för att göra fel, det är värre att göra ingenting.

– Jag uppskattade alla de där små gesterna så mycket när min man gick bort. Men de som inte sa något, som undvek mig och låtsades som ingenting – det var svårt.

Björn

– Vi människor är ju rädda för döden och sorgen. Men jag tror att det är viktigt att inte skjuta undan det, att inte fly, utan våga stanna upp.

– Ibland säger vi att man ska ”glömma och gå vidare”, men det tror jag inte alls. Som jag känner sorgen ska man inte glömma, utan minnas. Att bevara de fina minnena hjälper sorgen. Var inte rädd för att prata om den som gått bort.

Forts på nästa sida.

Elvy Hjalmarsson
och Björn Lundin.

I en sådan situation kan mötet med de andra i gruppen få en avgörande betydelse. Syftet med gruppen är just att hjälpa varandra vidare, att hitta en väg framåt, trots förlusten. Då är råd och stöd kring praktiska saker i vardagen lika viktigt som att få tala om sorgen och saknaden.

– Ibland kallas ju de här grupperna för ”sorgegrupper”, men för mig blir det fel fokus, säger Björn.

– Självklart finns sorgen hela tiden närvarande när vi ses, man får gråta och man får prata om det som hänt och hur man känner. Men huvudfokuset är just

på livet, som det ser ut nu.

När gruppen har träffats fyra gånger avslutar man med en sista träff där man går ut och äter tillsammans. Ungefär ett år efter det är det dags för en återträff. Enligt Björn är den träffen ofta både viktig och rolig för gruppen. Mycket hinner hända under ett år.

– Deltagare har flyttat, bytt bil och hittat nya intressen. Ibland har någon träffat en ny livskamrat, ibland har några som var med i samma grupp blivit goda vänner och går till kyrkogården tillsammans. Det är väldigt fint att se att människor går vidare. Att livet går vidare.

OM LEVA VIDARE-GRUPPERNA

- Alla som förlorat en livskamrat bjuds in att delta i en grupp ungefär sex månader efter dödsfallet.
- Tanken med grupperna är att låta människor träffas och dela sina erfarenheter med andra i samma situation.
- Alla är välkomna att delta, oavsett livsåskådning.
- Alla får utrymme att prata, men det är inget tvång att säga något. Den som inte vill prata kan bidra genom att lyssna på de andra.
- Det som sägs i gruppen stannar i gruppen.
- Varje grupp träffas fyra gånger och varje träff har ett tema:
 - Dödsfallet
 - Begravning och bemötande
 - Efter begravningen
 - Hur går vi vidare?

Grupperna leds av Björn Lundin, präst och Elvy Hjalmarsson, ideell medarbetare. Anmälan görs till församlingsexpeditionen på 0515-77 63 10 eller direkt till Björn på 0515- 77 63 25.

Tema kristen tro:
**VAD HÄNDER
NÄR NÅGON
DÖR?**

Varje gång någon i min närhet dör kommer frågan till mig; vad händer när man dör? Ingen människa har svaret, men Bibeln har sitt svar: när man dör går man i en sömn som varar till den dagen när Jesus kommer tillbaka till världen som han lovat. Då skall de döda stå upp till evig liv: *”Då skall de döda höra Guds son röst, och de som hör den skall få liv”* (Joh 5:25).

Kyrkogården är de dödas vilorum till uppståndelses dag. Och liksom du inte vet vad som händer från den stund vi somnade in igår till den stund när vi vaknade i morse, vet inte de döda och begravda någonting om vad som sker innan när Jesus kommer tillbaka. De vilar i frid.

Björn Lundin
Präst, Svenska kyrkan Falköping

Den heliga Birgitta 650 år

Det är 650 år sedan den heliga Birgitta dog. I höst kan du lyssna till hennes tonsatta sångtexter i S:t Olofs kyrka.

Sveriges första helgon, den heliga Birgitta, dog den 23 juli 1373. Hennes sångtexter i Cantus Sororum – systrarnas sång- och bönbok, ligger till grund för den gregorianska sångtradition som är unik för Sverige.

I S:t Olofs vackra valv kan du höra dessa sånger framförda av Schola Gothia, en Göteborgsbaserad ensemble som

tidigare medverkat i TV, samt ofta hörs i radion. De tar med oss på en musikalisk resa i heliga Birgittas fotspår den 14 oktober.

REQUIEM X 2 I NOVEMBER

I höst kan du höra två av den klassiska musikens mest älskade requier i S:t Olofs kyrka. Först ut är Bergaton som, tillsammans med Falköpings orkesterförening, framför Mozarts älskade requiem den 12 november. Det som han skrev på sin dödsbädd och inte hann klart, men som fullbordades av hans elev Süssmayr.

Sedan flyttar vi oss västerut till Frankrike och 200 år framåt i tiden och stiftar bekantskap med Duruflé, som var organist i den berömda katedralen Notre Dame. Hans requiem framförs av Falbygdens oratoriekör till Anders Börjessons orgelackompanjemang den 25 november.

Du hittar tider, alla medverkande och information om förköp i kalendariet längst bak i tidningen. Välkommen!

VILL DU SJUNGA I KÖR?

DAMKÖREN KÖRISMA

Damkören Körisma sjunger allt från pop till klassisk kyrkomusik och övar varannan tisdag i Kyrkans hus. Är du nyfiken – kom och prova på! Läs mer här: svenskakyrkan.se/falkoping/damkoren-korisma.

S:T OLOFS KYRKOKÖR

S:t Olofs kyrkokör har varit en del av Falköpings kyrkomusikaliska liv i mer än ett sekel. Kören övar torsdagar i Kyrkans hus och söker nya sångare främst i herrstämorna. Läs mer här: www.svenskakyrkan.se/falkoping/st-olofs-kyrkokor

Var med i årets luciakonsert!

På luciadagen, den 13 december, blir det åter igen traditionellt luciatåg i S:t Olofs kyrka med levande ljus och lucia- och adventsmusik. Var med och sprid ljus och värme!

Till luciakören söker vi körsångare, både män och kvinnor i åldern 25-60, med tidigare körvana eller annan sångerfarenhet. Notläsning är inte nödvändig, men enkel provsjungning, som hålls individuellt och vid särskilt tillfälle innan projektstart, krävs för att komma med i kören.

Projektperioden är kort, endast fyra veckor med övningar den 21/11, 28/11, 5/12 och 8/12, kl 19-21 i Kyrkans hus, Storgatan 11B. Vi avslutar med två storslagna konserter på luciadagen den 13/12 i S:t Olofs kyrkan.

Då vi har begränsat med övningstillfällen är din närvaro viktig. Anmälan senast den 14/11 via QR-koden i bilden ovan. Ta chansen att vara med och skapa en magisk lucia med oss!

Musik i höst!

Du hittar höstens alla musikgudstjänster och konserter i kalendariet på sidorna 14-15.

Klassiska filmer i Slötagården i höst

Höstens filmkvällar bjuder på två svenska klassiker från 1950-talet.

Fredag 13 oktober kl 18.30 visar Kent Strängby *Hemsöborna* från 1955. Efter August Strindbergs klassiska roman från 1887 med bland andra Hjärdis Petersson och Erik Strandmark i rollerna. **Fredag 10 november kl 18.30** är det dags för *Värmlänningarna* från 1957. En filmatisering av det kända svenska sånglustspelet från 1846, om rikemanssonen Erik som förälskar sig i torpar-dottern Anna. I huvudrollerna Per Myrberg och Busk Margit Jonsson.

Som vanligt blir det paus med smörgåstårter och efter filmen håller Folke Elbornsson en andakt och en betraktelse. Ingen föranmälan behövs till filmkvällarna. Alla är varmt välkomna!

Messy Church

En fredag i månaden slår vi upp portarna för Messy Church i Kyrkans hus. Det innebär kreativitet, mat, andakt, musik och gemenskap för alla åldrar - med barnen i fokus. Välkommen att vara med i höst!

Kyrkans hus 6 oktober, 3 november och 1 december kl 17.30-19.30.

Anmälan senast dagen innan till 0515-77 63 00. Frågor kan ställas till Sandra Flensén, präst: sandra.flensen@svenskakyrkan.se

Spelkvällar

Ta med dig familjen och kompisarna, eller kom själv - du hittar garanterat någon att spela med. Vi spelar olika former av sällskapsspel för alla åldrar. Den som vill kan få lära sig att spela schack. Under kvällen visas det också tecknad film och bjuds på pizzaslice med dryck, kaffe, saft och kaka. Det kostar ingenting att vara med och du behöver inte anmäla dig i förväg **Kyrkans hus 29 september och 27 oktober kl 17.30.**

NY MEDARBETARE!

Jeanette Ekman, så heter pastoratets nya musiker som började sin anställning i augusti.

Jeanette bor i Skövde och har en bakgrund som sångerska, röstcoach, musiklärare och föreläsare. Här i pastoratet ska hon bland annat ha hand om barnkörerna i Kyrkans hus och pastoratets gospelkör. Varmt välkommen till Falköping Jeanette!

VINNARNA I ÅRETS SOMMARTÄVLING

Vinnarna i sommarens tävlingar är utsedda. Totalt deltog 77 personer i bildorieringen och 37 barn har hittat gosedjur. För varje hittat djur fick man ett lott i dragningen av vinster. Stort grattis till alla vinnare! Välkommen in till Butik Himmel och Jord i Kyrkans hus. för att hämta era priser. Facit till bildorieringen finns på hemsidan.

Vinnare bildoriering

1. Eva Johansson, 2. Karin Ejnarsson, 3. Inger Johansson

Vinnare gosedjursjakten

1. Astrid Lundin, 2. Lily Richardson
3. William Axelsson, två vinster,
4. Benjamin Lennartson, 5. Lisa Käll,
6. Valter Schöning, 7. Selma Mämmi, två vinster, 8. Hilmer Richardson

CAFÉER OCH FÖRSAMLINGSTRÄFFAR

CAFÉ HIMMEL OCH JORD I KYRKANS HUS

Måndagar kl 11.30-13.30

Sopplunch

Tisdagar kl 14-16

Café. Vissa tisdagar underhållning.

Nyhet!

Sista tisdagen i varje månad våffelservering!

Torsdagar kl 10-12

Café. Under öppettiderna är det också stickcafé där du kan sticka, virka eller sy tillsammans med andra.

KÄLLAN - ÖPPET HUS

Bergsliden 7, fredagar kl 14-16

Fika och god gemenskap.

Kom med du också!

HANTVERKSGRUPPEN

Dotorpsgatan, tisdagar kl 17.

Här kan du till sticka, virka, brodera och sy eller bara ta en fika och vara med i gemenskapen.

MARKNADSCAFÉ

Kyrkans hus 5 oktober kl 10-14

Våfflor, lotter och försäljning av hembakat, sylt, saft med mera till förmån för Act Svenska kyrkan.

GEMENSKAPSTRÄFFAR

Kyrkans hus 17 oktober kl 15

Göran Sagen berättar om Svenska kyrkan i utlandet (SKUT). Servering.

Kyrkans hus 14 november kl 15

Kjell Knutas berättar om Gammel-svenskby i Ukraina. Servering.

CAFÉ TORBJÖRNTORP

Fika och underhållning i Torbjörntorps kyrka, en lördag i månaden kl 15.

14 oktober Sören Nolberger visar film från församlingsresor.

18 november Lena Bengtsson sjunger en salig blandning från förr.

FÖRSAMLINGSTRÄFFAR *Nyhet!*

Sopplunch och underhållning en gång i månaden kl 13-15.

Slötagården 26 oktober: Musikquiz med Kent Strängby.

Vartofta samlingslokal 23 november: Underhållning med Jeanette Ekman.

Mötesplatser för barn och unga

Hos Svenska kyrkan finns många mötesplatser för barn och ungdomar. Här leker, fikar och pysslar vi. Vi spelar datorspel och skapar med sten och trä. Vi är ute i naturen och upptäcker skog, pinnbröd och sjö, lekpark och skogsdunge. Tycker du att det är roligt att sjunga? Upptäck våra barnkörer! Är du föräldraledig? Besök öppna förskolan! Verksamheten pågår under skolterminerna och gör uppehåll under loven. Allt är gratis. Läs mer på webben och varmt välkommen till en meningsfull gemenskap!

Vill du fira jul i Kyrkans hus?

Varje år bjuder Svenska kyrkan Falköping in till ett gemensamt firande på julafton. Det bjuds på enkelt julbord, kaffe med dopp, musik och gemenskap. Du är varmt välkommen att vara med, både som gäst och som volontär! Hör av dig till Maria Kristiansson, 0515-77 63 29 om du vill vara med och hjälpa till. Anmälan för gäster öppnar i december. Allt är gratis, men antalet platser begränsat!

KALENDARIUM

Varmt välkommen till gudstjänst! Uppgifterna i detta kalendarium kan komma att ändras. För aktuella uppgifter, se annons i Falköpings tidning, kalender på hemsidan: svenskakyrkan.se/falkoping eller ring 0515-77 63 10.

LÖRDAG 7 OKTOBER

11.00 S:t Olofs kyrka

Musik i centrum.

SÖNDAG 8 OKTOBER

Tacksägelsedagen

10.00 S:t Olofs kyrka

Mässa med miljöfokus, Flensén. Bergaton. Söndagsskola. Enkelt fika.

10.00 Näs kyrka

Gudstjänst med miljöfokus, Lundin. Skördeauktion efter gudstjänsten.

14.00 Torbjörntorps kyrka

Gudstjänst med miljöfokus, Lundin. S:t Sigfrids kyrkokör.

15.00 Dagcentral Läkaren

Gudstjänst, Flensén.

17.00 Åsle kyrka

Gudstjänst med miljöfokus, Lundin. Damkören Körisma.

17.00 Luttra kyrka

Gudstjänst med miljöfokus, Flensén. Skördeauktion efter gudstjänsten.

LÖRDAG 14 OKTOBER

11.00 S:t Olofs kyrka

Musik i centrum.

Församlingens orgelelever.

17.00 S:t Olofs kyrka

Musikgudstjänst, "En musikalisk vandring med heliga Birgitta", sångensemblen Schola Gothia. Fri entré! *Läs mer på s. 11.*

SÖNDAG 15 OKTOBER

Nittonde söndagen efter trefaldighet

10.00 S:t Olofs kyrka

Mässa, Östblom. S:t Olofs kyrkokör medverkar. Söndagsskola. Enkelt fika.

10.00 Mularps kyrka

Mässa, Svenning.

17.00 Slöta kyrka

Gudstjänst, Östblom.

19.00 Vartofta-

Åsaka kyrka

Mässa, Svenning.

LÖRDAG 21 OKTOBER

11.00 S:t Olofs kyrka

Musik i centrum. Falköpings sångsällskap under ledning av Ann-Britt Werner.

SÖNDAG 22 OKTOBER

Tjugonde söndagen efter trefaldighet

10.00 S:t Olofs kyrka

Mässa, Flensén. Bokens barn medverkar. Söndagsskola. Enkelt fika.

10.00 Tiarps kyrka

Gudstjänst, Lundin.

15.00 Dagcentral

Läkaren

Mässa, Flensén.

17.00 Vistorps kyrka

Gudstjänst, Lundin.

17.00 Marka kyrka

Mässa, Flensén.

LÖRDAG 28 OKTOBER

11.00 S:t Olofs kyrka

Musik i centrum. Falbygdens Manskör under ledning av Birgitta Lindh.

SÖNDAG 29 OKTOBER

Tjugoförsta söndagen efter trefaldighet

10.00 S:t Olofs kyrka

Mässa, Jensen.

17.00 Karleby kyrka

Gudstjänst, Jensen.

19.00 Friggeråkers kyrka

Mässa, Jensen.

LÖRDAG 4 NOVEMBER

Alla helgons dag

10.00 S:t Olofs kyrka

Mässa, Östblom.

15.00 S:t Olofs kyrka

Minnesgudstjänst, Östblom. Gustavi stämmor.

15.30 och 17.30

S:t Olofs kyrkogård

Musik på kyrkogården

med Lasse Blomqvist och Dennis Odell.

16.30 Uppståndelsens kapell

Musik i allhelgonatid med Gustavi stämmor.

17.00 Åsle kyrka

Minnesgudstjänst, Lundin. Ållebergs kyrkokör.

18.00 S:t Olofs kyrka

Minnesgudstjänst, Östblom. Gustavi stämmor.

19.00 Karleby kyrka

Minnesgudstjänst, Lundin. Ållebergs kyrkokör.

SÖNDAG 5 NOVEMBER

Söndagen efter alla helgons dag

10.00 S:t Olofs kyrka

Mässa, Flensén. S:t Olofs kyrkokör. Söndagsskola. Enkelt fika.

15.00 Yllestads kyrka

Minnesgudstjänst, Lundin. S:t Sigfrids kyrkokör.

17.00 Torbjörntorps kyrka

Minnesgudstjänst, Svenning. S:t Sigfrids kyrkokör.

SÖNDAG 12 NOVEMBER

Tjugotredje söndagen e. trefaldighet

10.00 Mössebergs kyrka

Återöppningsmässa tillsammans med EFS. Biskop Åke Bonnier medverkar. Sammanlyst i staden.

17.00 Mularps kyrka

Gudstjänst, Östblom.

18.00 S:t Olofs kyrka

Mozarts requiem. Bergaton, Falköpings orkesterförening och solister under ledning av Annika Lagerquist. Entré. *Biljetter via Nortic.se, Ica Maxi, Prenics eller Norders bokhandel.* Samarrangemang med Falköpings orkesterförening.

LÖRDAG 18 NOVEMBER

11.00 S:t Olofs kyrka

Musik i centrum.

SÖNDAG 19 NOVEMBER

Söndagen före domssöndagen

10.00 S:t Olofs kyrka

Mässa, Flensén. Damkören Körisma. Söndagsskola. Enkelt fika.

10.00 Marka kyrka

Gudstjänst, Lundin.

15.00 Dagcentral Läkaren

Mässa, Flensén.

Damkören Körisma.

17.00 Kälvene kyrka

Gudstjänst, Lundin.

19.00 Slöta kyrka

Gudstjänst, Lundin.

LÖRDAG 25 NOVEMBER

11.00 S:t Olofs kyrka

Musik centrum.

17.00 S:t Olofs kyrka

Requiem av Duruffé Falbygdens oratoriekör, Johanna Ek, mezzosopran och Anders Börjesson, orgel. *(även i Mariestads domkyrka 26/11 kl 17)*

SÖNDAG 26 NOVEMBER

Domssöndagen

10.00 S:t Olofs kyrka

Mässa, Jensen. Söndagsskola. Enkelt fika.

10.00 Åsle kyrka

Gudstjänst, Svenning.

VARJE VECKA HELA HÖSTEN

Meditationsmåndag

S:t Olofs kyrka, måndagar
kl 18.30. Meditation och
bibelreflektion.

Pilgrimsmässa

S:t Olofs kyrka, onsdagar
kl 8.30. Kyrkfika efteråt.

Livsstegsmässa

S:t Olofs kyrka, torsdagar
kl 18.00. Mässa som utgår
från de tolv stegen i
självhjälpsprogrammet
Livsstegen.

Öppen livsstegsgrupp

S:t Olofs kyrka, torsdagar
kl 19.00. För dig som vill
prova på vad Livsstegen
handlar om. ingen anmälan
– kom när du kan och vill.

Mässa

Bergsliden 7, torsdagar
kl 9.00. Servering efteråt.

Bön för fred

S:t Olofs kyrka, vardagar
kl 12.00. Klockringning och
en enkel bön.

”
*Mitt i det som är livets
glädjeämnen och sorger,
förtvivlan och hopp
samlas vi till gudstjänst.
Gudstjänsten gestaltar
berättelsen om Jesus
Kristus, hans liv, död
och uppståndelse. En
gudstjänst är alltid
öppen för alla.*

”
*I Guds tystnad
får jag vara, ordlös,
stilla utan krav.*

(Sv.Ps 522:1)

GOTO: ALEX GIACOMINI / ION

Gudstjänsten är en mötesplats

Gudstjänsten är plats där vi får möta Gud och varandra. Den bygger på en lång och levande tradition och har sina rötter hos de allra första kristna församlingarna.

Tiden och traditionen har genom åren utvecklat gudstjänsten. Idag kan en gudstjänst se ut på många olika sätt och firas alla dagar i veckan. Den kan vara allt från en enkel ljuständning i tystnad till en storslagen fest med kör och orkester.

Gudstjänsten är en källa att hämta kraft och stöd ur, en möjlighet att få tacka Gud

för allt gott vi får. En gudstjänst är alltid of-fentlig och dit är alla inbjudna. Välkommen, precis som den du är. Det finns olika åldrar, nationaliteter, yrkeskategorier, erfarenheter. Och tänk – utan vår gemensamma guds-tjänst kanske vi aldrig mötts? Det tycker jag är stort!

Text: Annika Lagerquist

OLIKA TYPER AV GUDSTJÄNSTER

MÄSSA

I alla gudstjänster som innehåller ordet mässa firas nattvard där vi får ta emot Gud själv i bröd och vin. Vi lyssnar till bibeltexter och predikan som har med söndagens tema och innehåll att göra. Vi sjunger psalmer och ber för oss själva och andra. Mässan finns i olika former – från den högtidliga högmässan på söndag, till den enkla pilgrimsmässan på onsdagsmorgnar.

GUDSTJÄNST

I en vanlig gudstjänst är alla moment utom själva nattvarden med. Den kan också se lite olika ut t.ex. i form av en temagudstjänst, bibelmeditation, julotta, friluftsgudstjänst, då vi är utomhus, eller musikgudstjänst där musiken får bära budskapet till församlingen.

ENSKILD KOMMUNION

I vissa skeden av livet blir begränsning-arna tydligare för oss alla. Ålder och sjukdom kan göra det svårt eller till och med omöjligt att delta i kyrkan och dess gudstjänster. Då finns det möjlighet att be någon av församlingens präster att komma till hemmet, särskilda boendet eller sjukhuset och fira nattvarden tillsammans där.

DOP, VIGSEL OCH BEGRAVNING

Också dop, vigslar och begravningar är gudstjänster som uppmärksammar stora skiften i livet. Varje gudstjänst följer en särskild rytm, precis som andra guds-tjänster, men det finns stora möjlighe-ter att vara med och forma dessa i val av musik, bibelord, diktläsning och så vidare.

Det omöjliga är sannolikt

*Osynlig som en blommas doft
och fri, gudomligt fri,
så lämnar jag den jord,
det stoft man sagt jag skulle bli.
Jag rör mig, svävar fjärlslätt,
och lyckan saknar ord
tänk, hjärtat hade ändå rätt:
min själ blir aldrig jord.*

Orden är en strof ur diktaren Atle Burmans "Himmelsfärdskoräl". Han har själv gått bort nu, och jag tänker mig att han upplever både himmelslätthet och jordfrihet i sin tillvaro. Det är en märklig tanke, men ännu märkligare är det att tänka sig att allt, minnen, tankar, upplevelser, personlighet och relationer bara försvinner när vår kropp en gång blir till jord. Vart tar det vägen? Och i så fall – vad innehåller varje handfull jord som vi tar upp från marken? Det svindlar för tanken.

Allhelgonatid är en tid då tid och evighet fogas samman. Bara detta att vi tänker särskilt på dem som lämnat oss sätter i gång de djupare funderingarna om livet, tiden och evigheten. Och kanske om Gud.

I mina tankar är Gud en omöjlighet. Men samtidigt visar mig livets erfarenheter

gång på gång att det omöjliga både inträffar och finns. "För Gud är inget omöjligt" står det i skriften och det kanske inte är så konstigt, om Gud är det omöjligas Gud. Detta är för mig ett glatt budskap. När det är omöjligt för mig att hoppas och tro – då gör Gud det inte bara möjligt utan också sannolikt. Jag tror vi alla kan ana detta, för hjärtats förstånd övergår hjärnans många gånger. Särskilt när det handlar om hoppet att få mötas igen, utanför tidens och rummets begränsningar.

Det är just en sådan hjärtats sanning som Atle Burman lyfter fram: Att själen faktiskt inte blir till jord. Kroppen blir det, men inte själen. Visst är det hoppfullt!

Jag önskar er alla en välsignad och hoppfull höst och allhelgonatid!

Jonas Hagström
kyrkoherde

BLI MEDLEM I SVENSKA KYRKAN DU OCKSÅ!

Ja, jag vill bli medlem i Svenska kyrkan

Lämna talongen på församlingsexpeditionen, skicka den med post eller maila dina uppgifter så tar vi kontakt med dig.

- Jag är döpt i Svenska kyrkan.
- Jag är döpt i annan kristen kyrka.
- Jag är inte döpt, men vill ha mer information.

E-post:
falkopings.pastorat@
svenskakyrkan.se

Besöksadress:
Storgatan 11B

NAMN

PERSONNUMMER

ADRESS

ORT & DATUM

UNDERSKRIFT

Ovanstående uppgifter behövs för att vi ska kunna registrera medlemskap. Dina personuppgifter behandlas enligt dataskyddslagen. Läs mer på svenskakyrkan.se/falkoping/gdpr

Frankeras ej
Mottagaren
betalar portot.

Falköpings pastorat

SVARSPOST

20227403

521 20 Falköping

Svenska kyrkan
FALKÖPING